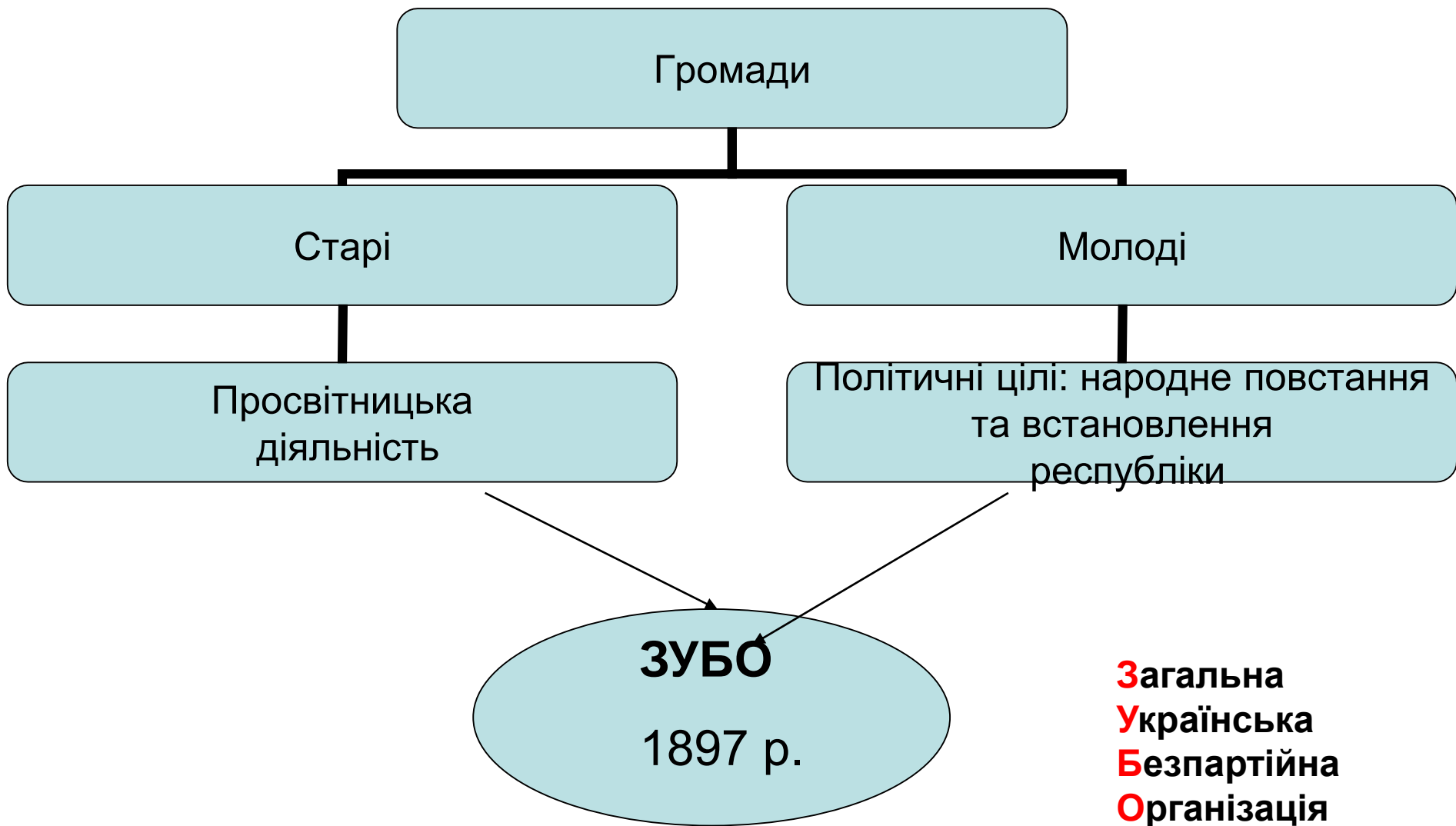

Відродження громадівського
руху в 70 – 90 рр. ХІХ століття

Громадівські організації

Південно – Західний відділ Російського географічного товариства 1873 р.

- Здійснював активну культурно-освітницьку та науково-дослідницьку роботу.
- Були відкриті бібліотека та етнографічний музей, архів.
- Здійснили перепис населення в Києві (220 тис. чол.)
- Важливим напрямком була популяризація української народної музики, кобзарського співу.

Відділ підготував і надрукував низку праць з історії, географії, економіки, природи, етнографії, фольклору України.

Активними діячами Старої Київської громади були В. Антонович, П. Чубинський, М. Старицький, І. Нечуй-Левицький та ін.

ПІВДЕННО-ЗАХІДНИЙ ВІДДІЛ
РОСІЙСЬКОГО ГЕОГРАФІЧНОГО
ТОВАРИСТВА

Відділ організував і провів у Києві III Всеросійський археологічний з'їзд.

1874 рік

В 1875 р. у Південно-Західному відділі налічувалося 200 дійсних членів і членів-кореспондентів, які вивчали рідний край.

- — громадсько-політична літературна **газета**, друкований орган Південно-Західного відділу Російського географічного товариства заснована в **1859 році у Києві**.
- Вийшов 71 номер газети.
- Після прийняття Емського акту газету було закрито у **1876 р.**
- У травні 1994 року видання газети поновлено в Києві.

Емський указ 1876 р.

- **Емський указ** — розпорядження російського уряду, спрямоване на придушення української культури, підписане імператором Олександром II у 1876 р. у м. Емсі.

Емський указ 1876 р.

- **Забороняв:**
- Ввозити на територію Російської імперії з-за кордону книги, написані українською мовою;
- Видавати українською мовою художні твори, переклади з іноземних мов та тексти для нот;
- Ставити українські театральні вистави (заборону знято у 1881р.);
- Влаштовувати концерти з українськими піснями;
- Викладати українською мовою в початкових школах.
- М. Драгоманову і П. Чубинському заборонялося жити в Україні.

Драгоманов Михайло Петрович

(1841 - 1895)

- публіцист, історик, філософ, економіст, літературознавець, фольклорист, громадський діяч.
- Один з організаторів "Старої громади" у Києві.
- З 1870 р.– доцент Київського університету.
- У 1876 р. емігрував до Швейцарії, де створив своєрідний осередок української політичної еміграції і **видавав журнал «Громада» 1878, 1879, 1882**
- **Виніс «українське питання» на міжнародний рівень.**
- Сприяв співпраці українофілів Наддніпрянщини та Західної України.
- **Розробив програму українського руху, яка базувалася на принципах демократизму, автономізму, культурництва та європеїзму.**

Націоналістична течія

- **Братство тарасівців** — таємна організація з самостійницькими тенденціями, заснована влітку 1891 року (дехто подає 1892) на могилі Тараса Шевченка біля Канева, де вони склали клятву вірності ідеї визволення України. До засновників Тарасівців належали: Віталій Боровик, Борис Грінченко, Іван Липа, Микола Міхновський.

Програма Братства тарасівців:

- створення самостійної суверенної України;
- проголошення соборності (єдності, неподільності) українських земель;
- федеративна всередині;
- на чолі держави гетьман як президент і сейм;
- розвиток української мов та шкільництва;
- Україна для українців.

Борис Грінченко

- 1863 — 1910
український письменник, педагог, історик, громадсько-культурний діяч.
- Автор перших підручників з української мови й літератури: видав «Рідне слово» — книжки для читання в школі.
- Укладав чотиритомний тлумачний «Словарь української мови».
- Один із організаторів і керівників «Просвіти», активний член Братства тарасівців, співзасновник УРП (1904).

Народники

Етапи діяльності народників

“Земля і воля”

Народництво — ідеологія і громадсько-політичний рух, який виник під впливом **ідей соціалізму**. Його представники виступали за повалення самодержавства **шляхом селянської революції**.

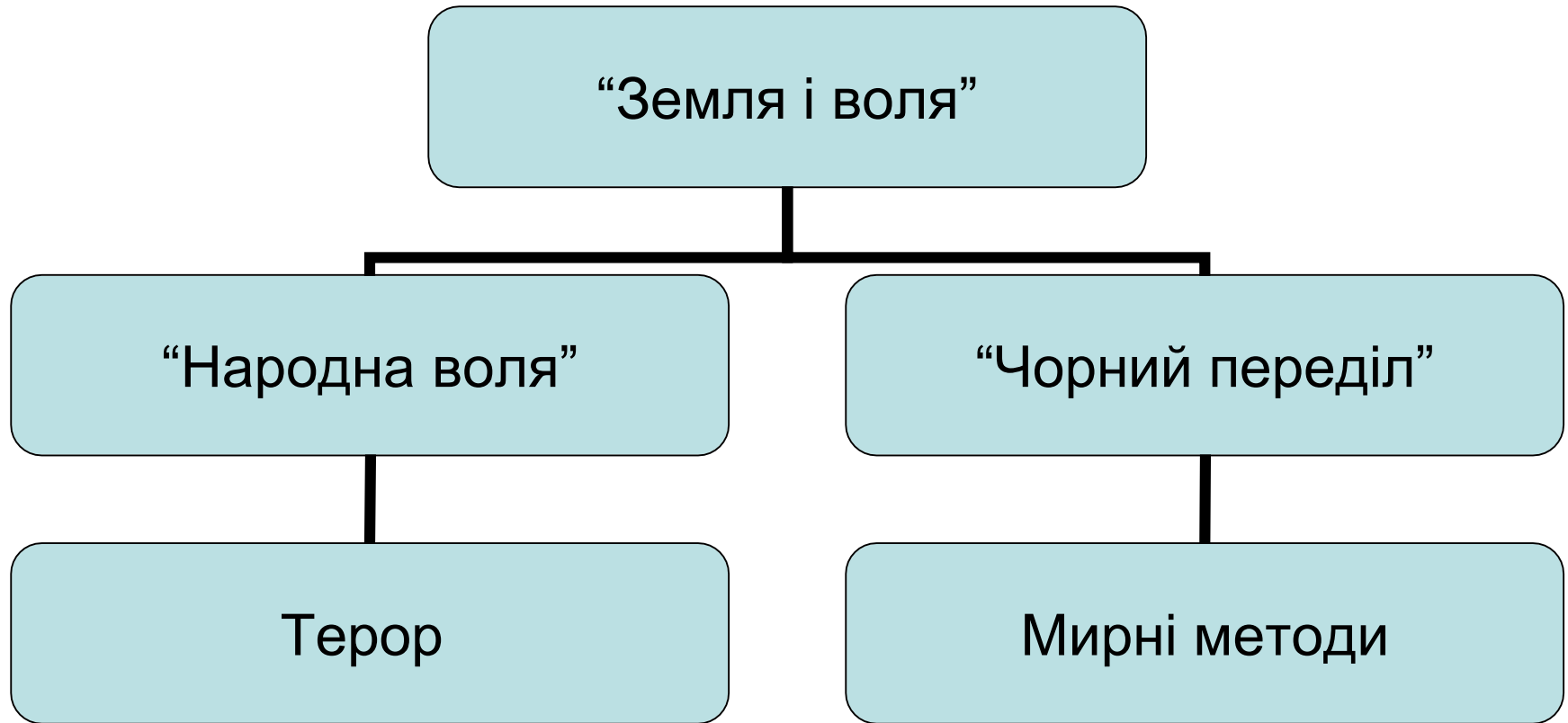
“Ходіння в народ”

“Таємна дружина”,
Чигиринська змова-спроба
селянського повстання 1877 р

Яків Стефанович

Робітничий етап, розкол,
терористичні методи

Розкол серед народників 1879 р.

Терор було проголошено як один із методів боротьби з самодержавством. Національних проблем народовольці не піднімали.

Народовладдя мали проголосити Установчі збори соціалістичні за складом.

Особливості розвитку Наддніпрянщини у др.п. ХІХ ст.

- Ліквідовано кріпацтво у 1861 р. та проведено ряд інших реформ, в результаті яких було відкрито шлях для розвитку капіталістичних відносин;
- У цей період сформувався українофільський рух, що існував у формі хлопоманства та громад;
- Валувський циркуляр 1863 р. та Емський указ 1876 р. спрямовані на придушення українства;
- Сформувалися організації народників, які бачили майбутню Україну незалежною та соціалістичною

The End